

מצגת 3 – שותפות חיים

כלכלת משפחה

המכללה למנהל

הפקולטה למדעי ההתנהגות

סלע קולקר

selakolker@gmail.com

שותפות חיים

שיתוף משאבים במחסור

- זמן - עבודה, משק בית, פנאי
- כסף - מזומן, נכסים, התחייבויות, מוצרי צריכה

פונקציונליות

- יחסי מין
- רבייה
- גידול ילדים / חינוך
- פונקציה חברתית

מודל חלוקת הנטל במשפחה

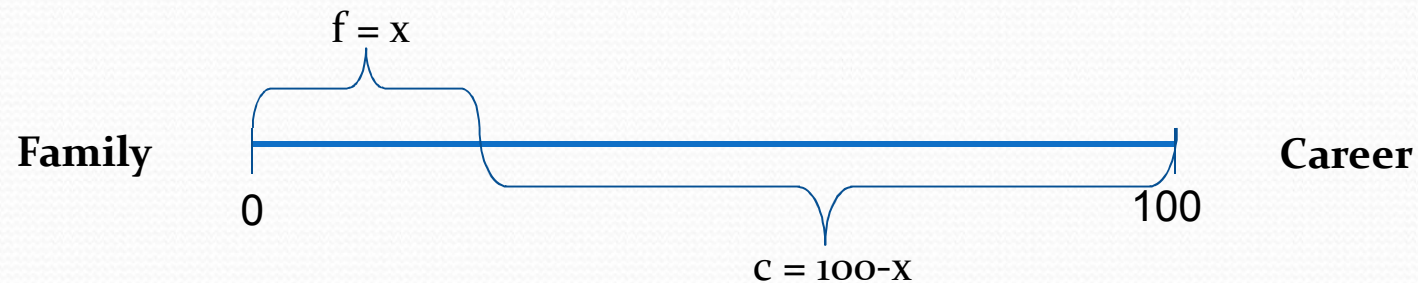
על הקצאת זמן, בין מטלות משק הבית ופרנסה

הנחות יסוד

- טענה מרכזית: מומחיות מובילה ליעילות
- בני אדם מקבלים החלטות על מנת למקסם את התועלת
- אין הבדלי כישורים בין בני האדם
- אין הבדלים ביולוגיים בין המינים
- מודל תקופה אחת

שלב א' – אדם יחיד

- נניח שלאדם 100 יחידות תשומה :

לצורך המחשה אפשר לחשוב על 100 שעות בשבוע

אותם הוא יכול לחלק אך ורק בין השקעה בשני עסוקים (אין פנאי) :

נסמן באות : $c = \text{Career}$

נסמן באות : $f = \text{Family}$

- קריירה (לצורך פרנסה)

- משק בית ומשפחה

פונקציית תועלת

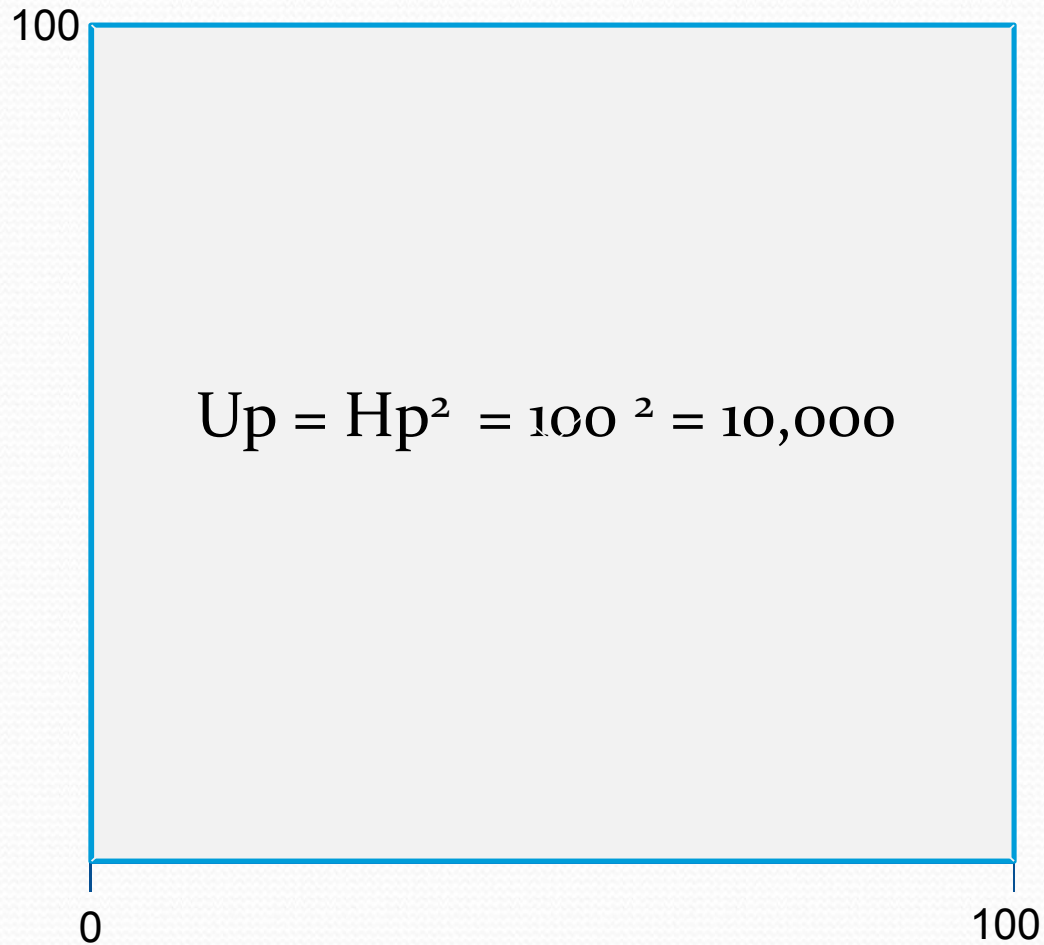
H=Hours נסמן באות H את יחידות התשומה
U=Utility נסמן באות U את התועלת המופקת
U היא פונקציה של H :

$$U = f(H)$$

מכיוון שמיומנות מובילה ליעילות – הפונקציה אינה לינארית.
נתבונן בפונקציית תועלת ריבועית :

$$U = H^2$$

פונקציית תועלת

$$U = H^2$$

התועלת המופקת שווה לריבוע השעות שבועיות המושקעות.

נסמן באות P את פוטנציאל.

בבחירה של אחת מ-2 נקודות הקיצון נקבל 10,000 יחידות תועלת.

$$(f, p = 100, 0 : 0, 100)$$

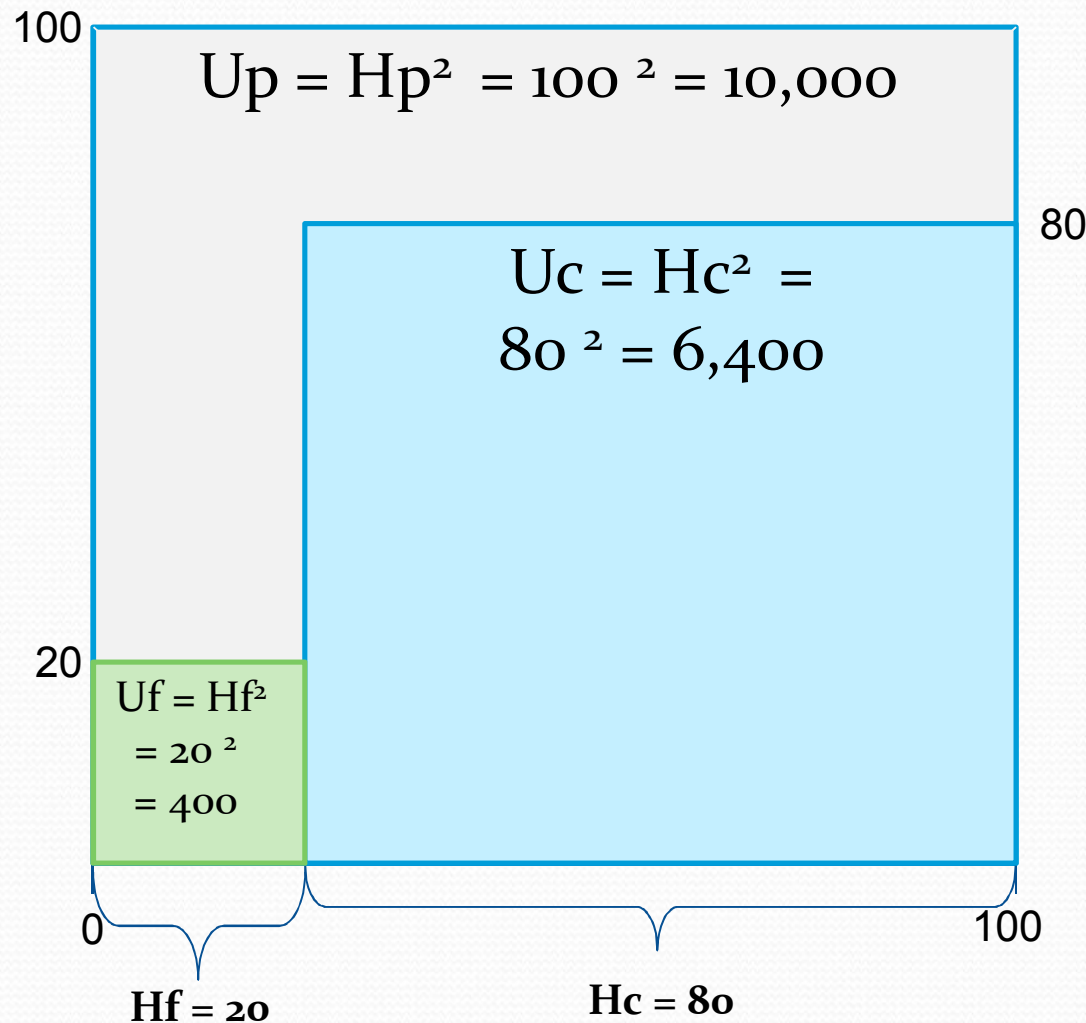
חלוקת משאבים

דוגמא

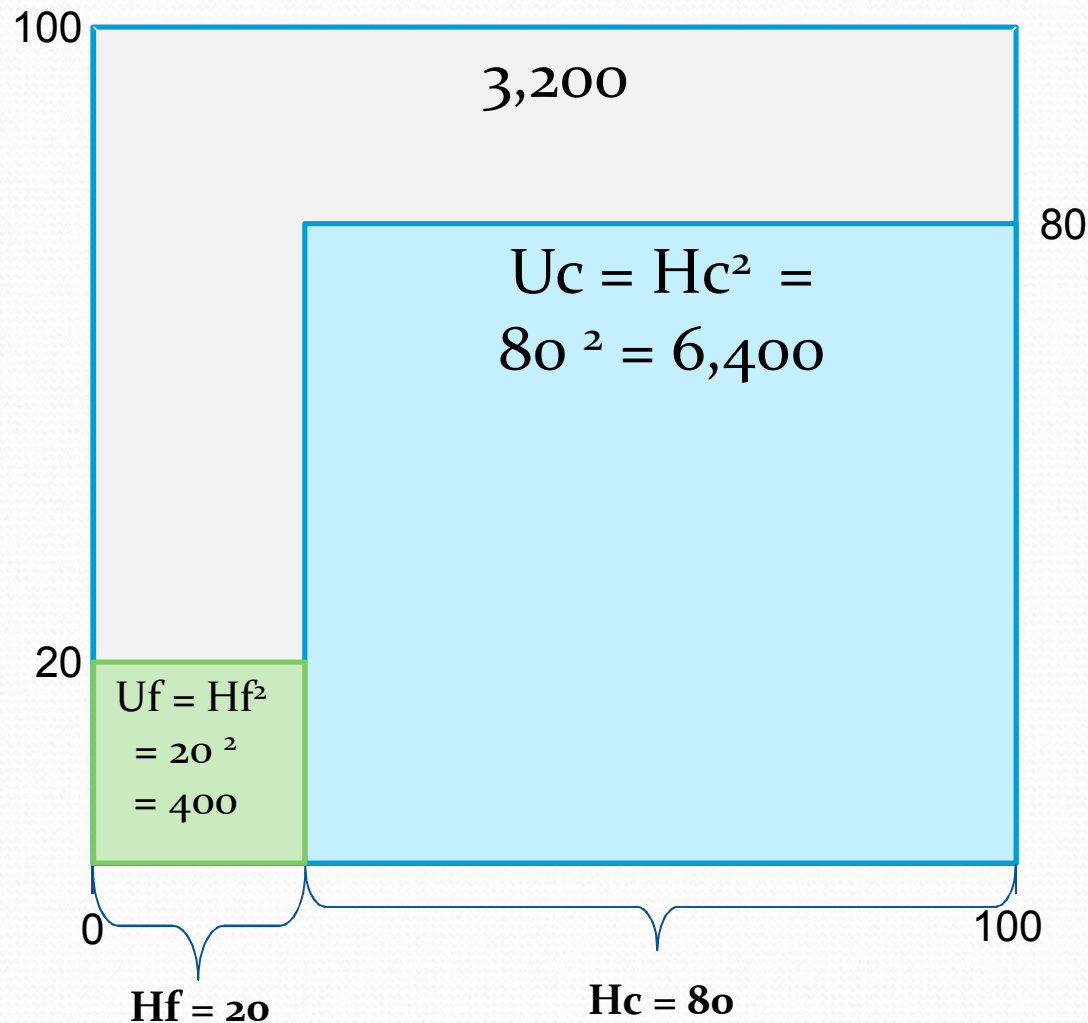
השקעה של 80 יחידות
בקריירה, -20 יחידות
במשפחה:

סך התועלת שווה לסכום
שתי התועלות:

$$U = U_f + U_c \\ = H_f^2 + H_c^2$$

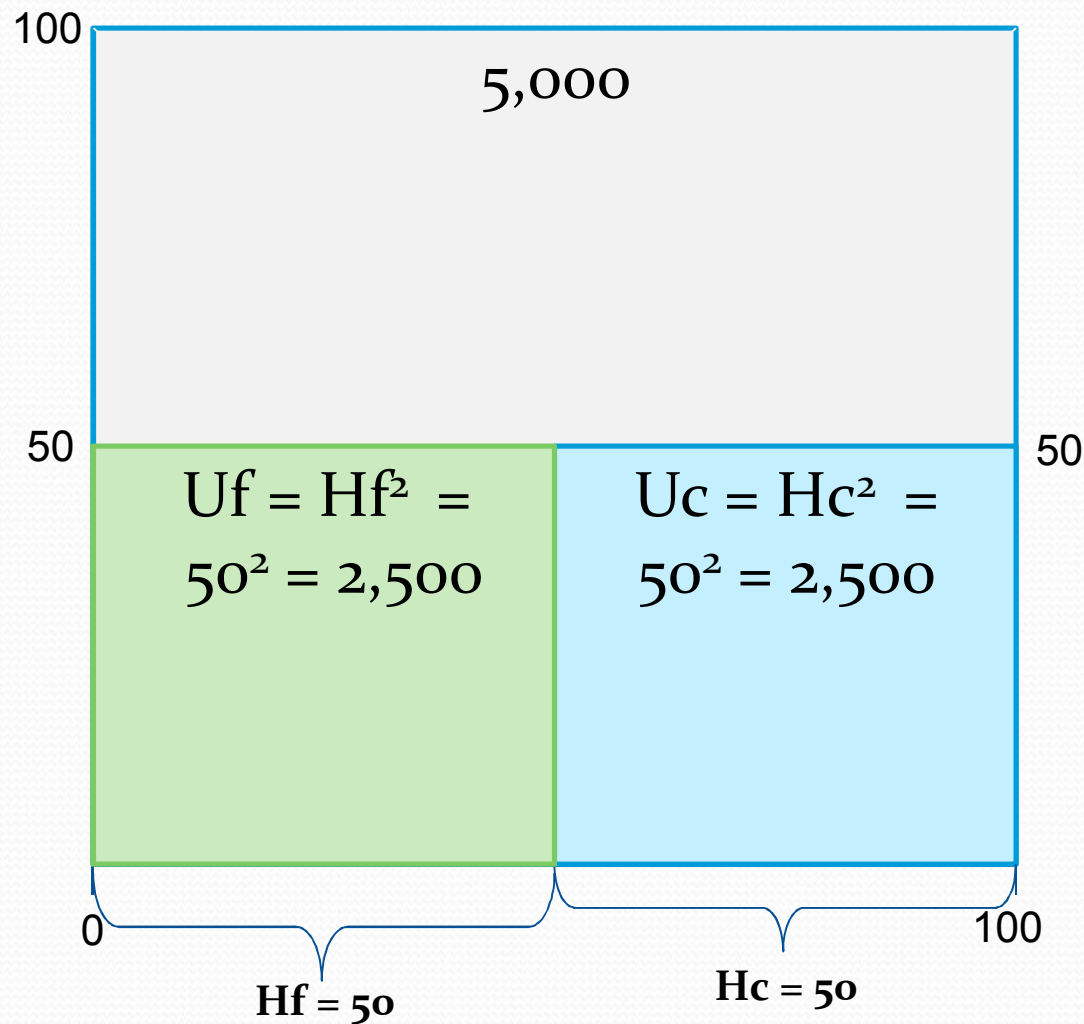
חלוקת משאבים

בסה"כ ההשקעה תוביל ל-
6,800 יח' תועלת.

השטח האפור של 3,200
יחידות "מבוזבז" בשל
חוסר מיומנות

חלוקת משאבים

חלוקת המשאבים היעילה ביותר היא – להקצות את כל היחידות רק לתחום אחד.

חלוקת המשאבים הכי פחות יעילה היא 50:50

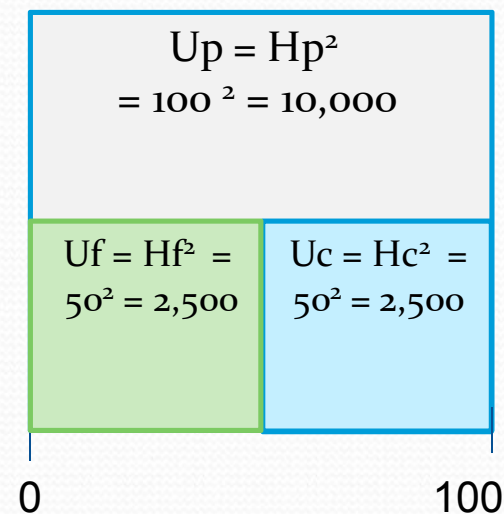
משק בית – חד הורי

- חד הוריים – חייבים לחלק את זמנם בין פרנסה וטיפול בילדים
- משלמים קנס עבור חוסר התמחות

אפשרויות

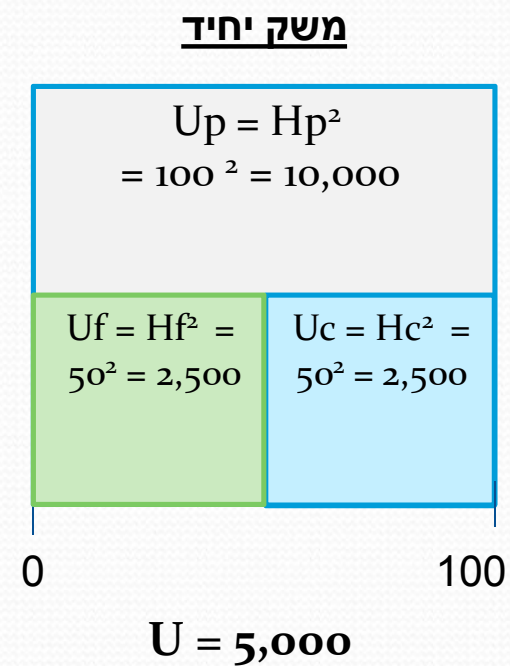
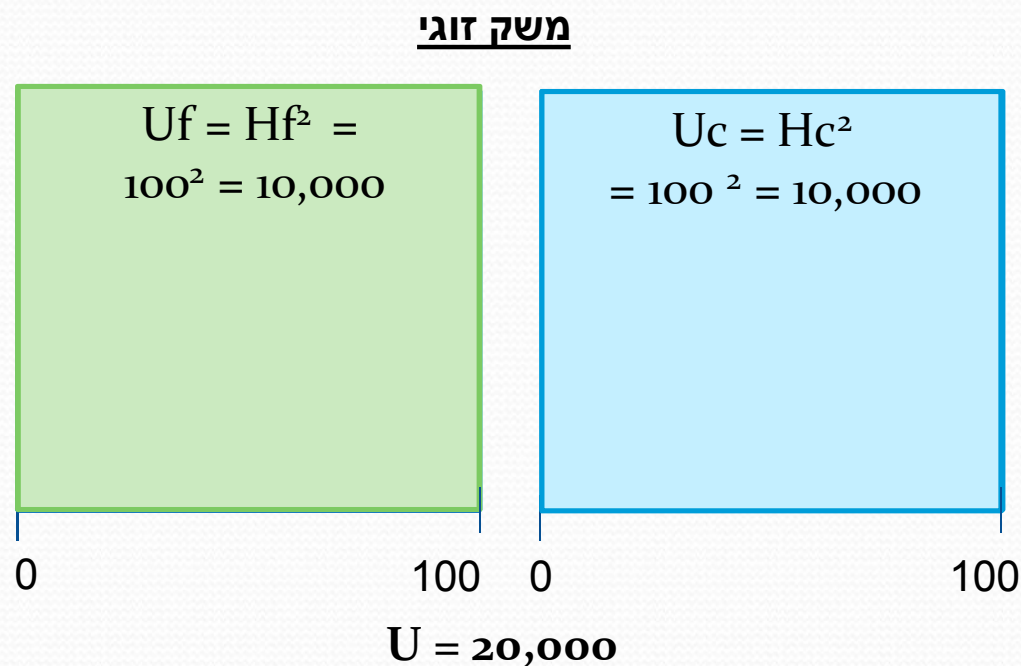
- לחלק זמנם חצי חצי – ולרדת ברמת החיים
- לוותר על קריירה ולהישען על תמיכה חיצונית, קצבאות, מזונות וכו'.
- לוותר על טיפול במשק הבית ולרכוש שירותי השגחה, בישול, ניקיון וכו'.

משק יחיד

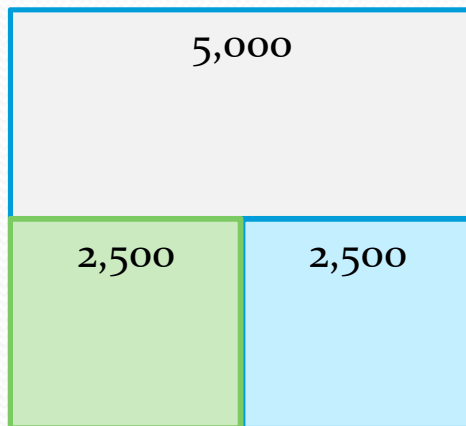

חלק ב' - שותפות זוגית

- חד הוריים – סובלים מאי רווחה כלכלית
- הפתרון – הקמת שותפות זוגית
- הפתרון היעיל למשק זוגי – חלוקת נטל קיצונית

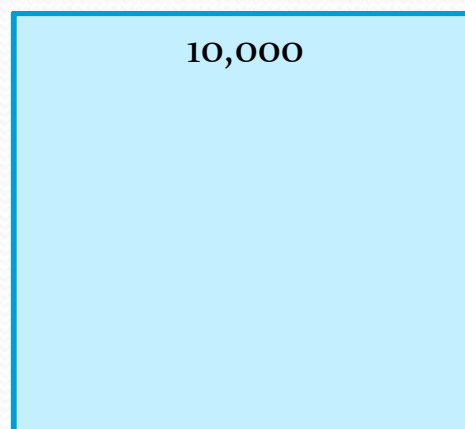
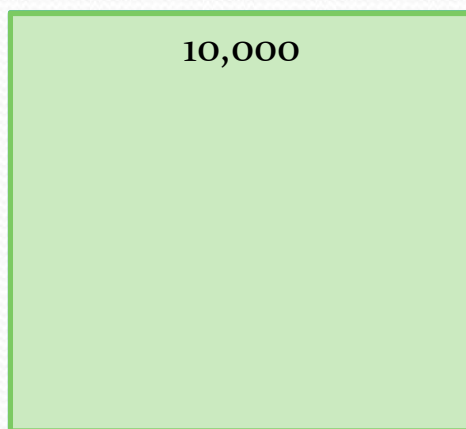
4 טיפוסים שותפיות

טיפוס 1 – חלוקה שוויונית

$$U=10,000$$

- שוויון בין המינים
- כולם עושים הכל
- קנס גבוה

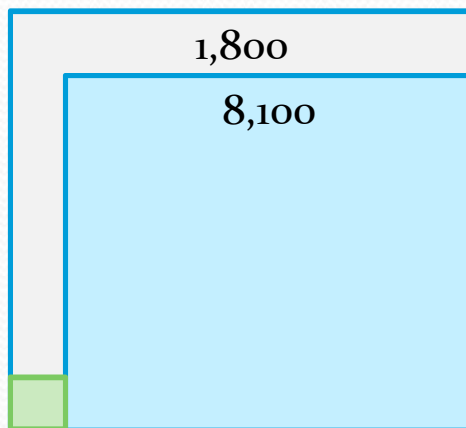
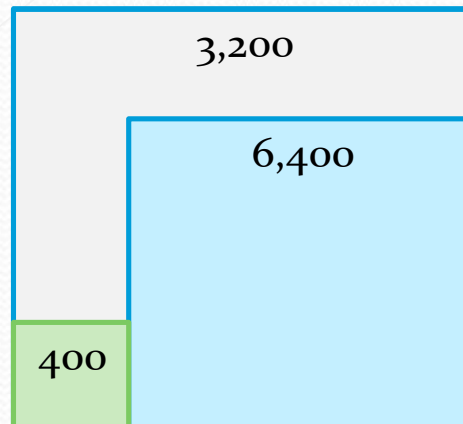
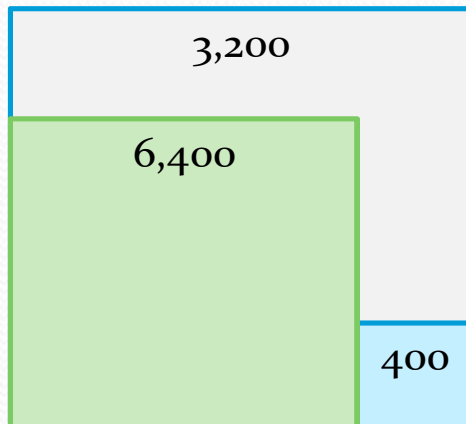

טיפוס 2 – חלוקה קיצונית

$$U=20,000$$

- האב (בדרי"כ) מפרנס
- האם מגדלת את הילדים
- רווחה כלכלית

4 טיפוסים שותפיות

טיפוס 3 – עזרה הדדית

$$U=12,800$$

- המפרנס עוזר לטפל בילדים
- עקרת הבית עובדת קצת
- אין הסרת אחריות

טיפוס 4 – הקרייריסטים

$$U=18,200$$

- עובדים המון
- יש כסף לאופר
- הילדים לא מכירים את ההורים

סיכום ומסקנות

- **יעיל לחיות בזוג**
- חלוקת תפקידים קיצונית היא היעילה ביותר
- תוצאה זו מתקבלת ללא תלות בכישורים ובנתונים הביולוגיים
- עכשיו נשאר רק להחליט: "מי ייקח את איזה תפקיד?"

אבל... תועלת מופקת מעוד דברים

- מגוון, פנאי, הגשמה עצמית
- ומה עם אהבה?

הערה אחרונה

אפשר לשכלל את המודל על ידי הוספת מקדם כישורים ומגדר

$S(m,c) = \text{Skills (male, career)}$ נסמן באות S את מקדם הכישורים

$$U = S * H^2$$

אפשר להניח הנחות שונות, למשל:

$$S(m,c) = 1$$

$$S(m,f) = 2$$

$$S(f,c) = 4$$

$$S(f,f) = 0.5$$

• בכל מקרה – התוצאה היעילה תהיה חלוקת תפקידים קיצונית.